

Sygn. akt: VII C 144/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2011 r.

Sąd Rejonowy w L. VII Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Aneta Murawska
Protokolant:	sekr. sądowy Mariola Cis

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2011 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko Powiatowi (...) - Staroście (...) w L.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Powiatu (...) - Starosty (...) w L. na rzecz powoda J. K. kwotę 2.42zł (słownie: dwa złote i czterdzieści dwa grosze) tytułem równowartości odsetek ustawowych liczonych od kwoty 425 zł od dnia 20.07.2010r. do dnia 04.08.2010r.,

II. odrzuca pozew w zakresie żądania zasądzenia odsetek ustawowych liczonych od kwoty 425 zł za dzień 05.08.2010r.,

III. dalej idące powództwo oddała,

IV. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania stronie pozwanej.

Sygn. akt VII C 144/11

UZASADNIENIE

Powód J. K. w pozwie wniesionym w dniu 16 marca 2011 roku skierowanym przeciwko Powiatowi (...) – Staroście (...) w L. wniósł o zasądzenie kwoty 272,20 złotych stanowiącej równowartość odsetek ustawowych liczonych od kwoty 425 złotych od dnia 29 kwietnia 2005 roku do dnia 05 sierpnia 2010 roku. W uzasadnieniu żądania powód wskazał, że na podstawie § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 roku w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu uiszczył kwotę 500 złotych za wydanie karty pojazdu przy pierwszej rejestracji na terenie kraju, który wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 stycznia 2006 roku został uznany za niezgodny z przepisami ustawy prawo o ruchu drogowym oraz z konstytucją. Wskazał, że przepisy rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa od 15 kwietnia 2006 roku ustaliły wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu na kwotę 75 złotych. W ocenie powoda opłata w kwocie 425 złotych, stanowiąca różnicę pomiędzy uiszczoną kwotą 500 złotych, a kwotą 75 złotych przewidzianą przez obowiązujące przepisy, została pobrana niesłusznie i niezgodnie z prawem i stanowi bezpodstawne wzbogacenie pozwanego (art. 405 k.c.). Prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie o sygn. akt VII Nc 3457/10 Sąd Rejonowy w L. zasądził od w/w

pozwanego na rzecz powoda kwotę 425 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 425 zł od dnia 05 sierpnia 2010 roku do dnia zapłaty. Powód wskazał, że pozwany uiścił zasadzoną od niego kwotę. W ocenie powoda pozwany winien zwrócić zasadzoną należność główną wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 29 kwietnia 2005 roku, kiedy to powód dokonał wpłaty kwoty 500 złotych za wydanie karty pojazdu do dnia 05.08.2010 r.

Strona pozwana Starostwo Powiatowe w L., w odpowiedzi na pozew, wniosła o jego oddalenie oraz wydanie rozstrzygnięcia w zakresie kosztów postępowania i obciążenie nimi powoda. W uzasadnieniu wskazała, że zgodnie z wydanym w sprawie o sygn. akt VII Nc 3457/10 nakazem zapłaty zapłaciła powodowi zasadzoną kwotę, t.j. należność główną wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 05 sierpnia 2010 roku do dnia zapłaty.

Roszczenie powoda co do zapłaty odsetek ustawowych liczonych od dnia rejestracji pojazdu jest bezzasadne, skoro świadczenie takie jako nienależne winno być uiszczone od daty wezwania pozwanego do jego zwrotu, co nastąpiło w dniu 20 lipca 2010 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód J. K. w dniu 29 kwietnia 2005 roku w Starostwie Powiatowym w L. (Wydział Komunikacji i Dróg) dokonał rejestracji pojazdu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Z związku z w/w czynnością powód uiścił opłatę rejestracyjną stałą w kwocie 500 złotych.

Bezsporne

Pismem z dnia 20 lipca 2010 roku złożonym w Starostwie Powiatowym w L. J. K. domagał się zwrotu nadpłaty za wydanie karty pojazdu w/w w kwocie 424,50 złotych

Pismem z dnia 22 lipca 2010 roku pozwany odmówił uwzględnienia żądania.

Dowód:

- akta tut. Sądu o sygn. VII Nc 3457/10 w tym: wniosek o zwrot nadpłaty k. 5, pismo pozwanego z dnia 22 lipca 2010 roku-k.6

Nakazem zapłaty wydanym przez tut. Sąd Wydział VII Cywilny w sprawie o sygn. akt VII Nc 3457/10 w dniu 18 stycznia 2011 roku Sąd zasądził na rzecz powoda J. K. od pozwanego-Powiatu L. kwotę 425 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 05 sierpnia 2010 roku do dnia zapłaty oraz obciążył pozwanego kosztami procesu w wysokości 30 złotych. Niniejsze rozstrzygnięcie uprawomocniło się w dniu 10 lutego 2011 roku.

Dowód:

- akta tut. Sądu o sygn. VII Nc 3457/10

Pozwany w dniu 07 marca 2011 roku spełnił świadczenie zasądzone w w/w tytule wykonawczym.

Bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie jednakże w nieznaczonej części oraz z przyczyn wskazanych niżej podlega odrzuceniu w zakresie żądania odsetek ustawowych liczonych za dzień 05 sierpnia 2010 roku.

Istota przedmiotowego sporu sprowadzała się w zasadzie do ustalenia charakteru świadczenia zasądzanego we wskazanym w stanie faktycznym nakazie zapłaty, a w dalszej kolejności daty od kiedy pozwany pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia zasądzanego w sprawie o sygn. akt VII Nc 3457/10. Ustalenie tych kwestii determinuje

bowiem przyjęcie, od kiedy pozwany pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem tego świadczenia, co z kolei daje podstawy do naliczania odsetek ustawowych od daty opóźnienia.

Z uwagi na powyższe zasadne staje się odniesienie się do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 stycznia 2006 roku U. 6/2004 (OTK ZU 2006/1A poz. 3). Wyrokiem tym Trybunał uznał, że określenie rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu wysokości kwoty opłaty nastąpiło z przekroczeniem granic delegacji ustawowej zawartej w przepisie art. 77 ust. 4 i 5 ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, które to przekroczenie stanowi też obrazę art. 92 ust. 1 i 217 Konstytucji. Pogląd ten został oparty na ustaleniu, że wbrew intencji ustawodawcy zalecającego, by kwota opłaty pokrywała jedynie koszty związane z drukiem i dystrybucją kart z uwzględnieniem znaczenia tej opłaty dla rejestracji pojazdu, doszło do wprowadzenia przepisem § 1 ust. 1 rozporządzenia takiej wysokości kwoty opłaty, która koszty te znacznie przewyższała, służąc tym samym zaspokojeniu innych celów, prowadząc do wprowadzenia nowego podatku. Pomimo stwierdzenia takiej wadliwości Trybunał uznał za niezbędne odroczenie terminu utraty mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu do dnia 1 maja 2006 r. co zostało uzasadnione potrzebą umożliwienia wprowadzenia do tego czasu - bez pozbawiania powiatów odpłatności za ich czynności - nowej regulacji, zgodnej z postanowieniami Konstytucji. W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu Rejonowego, sprzeczność z przepisami prawa wspólnotowego przemawia za odmową uznania przepisu § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 28 lipca 2003 r. za podstawę pobrania opłaty za wydanie karty pojazdu w kwocie przekraczającej 75 złotych i to pomimo obowiązywania w dacie uiszczenia opłaty w 2005 roku oraz orzeczonego przez Trybunał Konstytucyjny odroczenia utraty mocy obowiązującej tego przepisu do dnia 1 maja 2006 r. Pomimo, że zasada nadrzędności prawa wspólnotowego nad krajowym nie została wprost wyrażona, to jednak przesądzona została w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (np. wyrok ETS z dnia 15 lipca 1964 r. Sprawa 6/64 F. C. przeciwko E.N.E.L.(...)nr 1149674) i oznacza, że norma prawa wewnętrznego sprzeczna z prawem wspólnotowym nie powinna być wykonywana w obszarze krajowym. Zasada pierwszeństwa wyrażona również w przepisie art. 91 Konstytucji, nakłada na sądy obowiązek odmowy stosowania ustawy sprzecznej z normą prawa wspólnotowego i to niezależnie od wyroku krajowego sądu konstytucyjnego, który odracza utratę mocy obowiązującej tych przepisów, uznanych za niekonstytucyjne. Chociaż prawo wspólnotowe nie reguluje bezpośrednio problematyki odpłatności za karty pojazdów, to przepis art. 90 TWE, będący normą o bezpośredniej skuteczności, zabrania nakładania bezpośrednio lub pośrednio na produkty innych państw członkowskich podatków wewnętrznych jakiegokolwiek rodzaju, wyższych od tych, które nakłada na produkty krajowe lub takich, które pośrednio chronią inne produkty. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że w polskim porządku prawnym odpłatność za kartę pojazdu praktycznie powiązano jedynie z rejestracją pojazdów używanych sprowadzanych z zagranicy, bowiem obowiązek uiszczenia opłaty (i uzyskania w następstwie karty pojazdu) został ustanowiony w przypadku pierwszej rejestracji pojazdu i nie dotyczy on pojazdów używanych już zarejestrowanych ani też pojazdów nowych. Doszło więc tą drogą do faktycznego ukrytego opodatkowania tych pojazdów, w tym pojazdów sprowadzanych z UE. Jest to sprzeczne z zakazem wynikającym z art. 90 zd. 1 TWE. W uzasadnieniu uchwały z dnia 2 czerwca 2010 r. (III CZP 37/2010 Biul. SN 2010/6/9) Sąd Najwyższy wskazał że „w kwestii zgodności § 1 ust. 1 rozporządzenia z 2003 r. z prawem wspólnotowym wypowiedział się na pytanie prejudycjalne Sądu Rejonowego w Jaworznie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który postanowieniem z dnia 10 grudnia 2007 roku P. K. przeciwko Gminie M. J. Sprawa C-134/07 ((...) nr 1925663), orzekł, że „art. 90 akapit pierwszy WE należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on opłacie, takiej jak ta przewidziana w § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu, która to opłata w praktyce jest nakładana w związku z pierwszą rejestracją używanego pojazdu samochodowego przywiezionego z innego państwa członkowskiego, lecz nie jest nakładana w związku z nabyciem w Polsce używanego pojazdu samochodowego, jeśli jest on tam już zarejestrowany”. Postanowienie to ma skutek ex tunc, tj. wywołuje skutek retroaktywny. W świetle tego postanowienia nakładanie opłaty za kartę pojazdu było sprzeczne z prawem unijnym i było z nim sprzeczne od samego początku. Oznacza to, że kupujący nie był w ogóle zobowiązany do uiszczenia tej opłaty. Bez wpływu zatem na rozpoczęcie biegu terminu przedawnienia roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia pozostaje odroczenie obowiązywania mocy przepisów rozporządzenia z 2003 r. o opłacie za wydanie karty pojazdu przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia

17 stycznia 2006 r. U. 6/2004". Uchwała ta ma wprawdzie moc wiążącą jedynie w sprawie, w której została wydana, jednak może stanowić podstawę oceny w sprawach dotyczących takiego samego przedmiotu.

Zgodnie z art. 410 § 1 i 2 k.c. przepisy artykułów poprzedzających, tj. odnoszących się do bezpodstawnego wzbogacenia, stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

W przedmiotowej sprawie przepis § 1 ust. 1 powołanego rozporządzenia z 2003 r. nakładający na kupującego obowiązek uiszczenia opłaty za kartę pojazdu zakupionego na terenie państwa należącego do Unii Europejskiej i sprowadzonego do Polski już w okresie jej członkostwa w Unii Europejskiej był niezgodny z prawem wspólnotowym. Oznacza to, że kupujący nie był w ogóle zobowiązany do uiszczenia tej opłaty i świadczenie przez niego uiszczone podlega zwrotowi jako nienależne.

Powyższe wywody inklinują przyjęcie, że skoro powód uiszczając opłatę za rejestrację pojazdu w wysokości 500 złotych nie był do tego zobowiązany, jego świadczenie co do kwoty 425 złotych ma charakter świadczenia nienależnego, zaś strona pozwana jest bezpodstawnie wzbogacona. Nie znaczy to jednak że z tą datą(data rejestracji) pozwany pozostaje w opóźnieniu ze zwrotem nienależnie pobranej kwoty.

Zobowiązanie o zwrot nienależnego świadczenia należy do kategorii zobowiązań bezterminowych, w których dla ustalonego określenia terminu wykonania zobowiązania (spełnienia świadczenia) niezbędne jest wezwanie dłużnika przez wierzyciela do zapłaty (por. wyrok SN z dnia 8 lipca 2010 roku, II CSK 126/10).

Z uwagi na to, skoro powód wezwał pozwanego do zapłaty pismem złożonym mu w dniu 20 lipca 2010 roku od tej daty strona pozwana pozostaje w opóźnieniu z zapłatą kwoty 425 złotych. W konsekwencji od tej daty ustalonej w oparciu o art. 455 k.c., na podstawie art. 481§1 k.c. powód może domagać się odsetek ustawowych liczonych od kwoty j.w

Z uwagi na to Sąd orzekł jak w pkt I i III sentencji wyroku oddalając powództwo w zakresie żądania odsetek ustawowych liczonych od dnia 29 kwietnia 2005 roku do dnia 19 lipca 2010 roku. Zasądzona kwota odsetek ustawowych w wysokości 2 złote 42 grosze stanowi równowartość odsetek ustawowych liczonych od kwoty 425 złotych od dnia 20 lipca 2010 roku do dnia 04 sierpnia 2010 roku.

Za niezasadny i podlegający odrzuceniu Sąd uznał pozew w zakresie żądania zasądzenia odsetek ustawowych liczonych od kwoty 425 złotych za dzień 05 sierpnia 2010 roku skoro w w/w zakresie tut. Sąd już procedował i w sprawie zostało wydane prawomocne orzeczenie. Z uwagi na to pozew w/w zakresie należało uznać za naruszający powagę rzeczy osądzonej podlegający odrzuceniu w oparciu o art. 199§1 pkt2 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w związku z art. 98§1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.